Kuntalaisaloite aurausvalleista liittymissä

Kunnanhallitus 24.02.2025 § 47

Valmistelija	hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi
	Lapinlahden vammaisneuvosto on tehnyt 27.1.2025 kuntalaisaloitteen aurausvalleista liittymissä.
	Aloitteessa todetaan, että lumisina talvina aurausvallit pihatien liittymissä voivat olla haastavia erityisesti vanhuksille ja vammaisille.
	Aloitteessa toivotaan, että tekninen toimi pystyisi lumenauraustarjouspyyntöjä laatiessaan huomioimaan, etteivät aurausvallit jää asukkaan avattavaksi. Jos palvelua ei voida tarjota kaikille, kuntalaisella voisi olla oikeus pihaliittymän aurauspenkan aukaisuun erityisestä syystä esim. EU:n vammaiskortin perusteella. Tämä tukee vammaisen henkilön kotona asumista ja pärjäämistä.
	Aloitteessa toivotaan, että tämä toteutettaisiin jo tänä keväänä.
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää
	merkitä aloitteen tiedoksi ja antaa asian teknisen lautakunnan valmisteltavaksi 30.4.2025 mennessä.
Päätös	Kunnanhallitus päätti
	merkitä aloitteen tiedoksi ja antaa asian teknisen lautakunnan valmisteltavaksi 30.4.2025 mennessä.

Tekninen lautakunta 23.04.2025 § 36

Valmistelija	kuntatekniikkapäällikkö Miikka Hietanen, 040 488 3711, miikka.hietanen@lapinlahti.fi
	Pihatien ja tonttiliittymien talvikunnossapidosta ja aurauslumien poistosta on säädetty ns. kunnossapitolaissa (Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta). Lain mukaan tontinomistaja tai tontin vuokralainen vastaa tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta, mukaan lukien tonttiliittymän kohdalle auratun lumen ja jään poistamisesta ja ojarummun avoinna pitämisestä.
	Lapinlahden kunta on ohjeistanut aurausurakoitsijoita, että lumivallien muodostumista liittymiin tulee välttää, mutta liittymien putsausvelvollisuutta aurauksen yhteydessä ei ole. Polanteenpoiston yhteydessä syntyvä jäävalli tai sohjovalli poistetaan kunnan toimesta.
	Tonttiliittymien kohdalla syntyvät lumivallien poistosta tulee tekniselle osastolle säännöllisesti palautetta ja toiveita liitymien putsaamisesta. Erityisesti palautetta tulee ikäihmisiltä ja liikuntarajoitteisilta. On ymmärrettävää, että lumivallien poisto aiheuttaa hankaluuksia.
	On olemassa ennakkotapauksia kunnan tai kaupungin toimesta tapahtuvasta liittymien puhdistuksesta. Esimerkiksi Jyväskylän kaupunki on päättänyt, että tonttiliittymät puhdistetaan, mikäli kiinteistön kaikki asukkaat ovat yli 75 -vuotiaita.

Vammaisneuvoston tekemässä aloitteessa tonttiliittymän puhdistuksen voisi saada kunnan puolesta esimerkiksi EU:n vammaiskortin perusteella. Tällöin tulisi ottaa huomioon myös, onko vammaiskortin haltija kiinteistön ainoa asukas. Mikäli kiinteistöllä ei ole asukkaita, joiden voidaan olettaa pystyvän huolehtimaan liittymien puhdistuksesta, voisi liittymän puhdistus kunnan puolesta olla mahdollinen. Todettakoon, että samoin ikääntyneempien kuntalaisten kohdalla voisi tulla kyseeseen tonttiliittymien puhdistus kunnan toimesta. Tällä varmistettaisiin esimerkiksi hälytysajoneuvojen esteetön kulku kiinteistölle.

Tonttiliittymien puhdistaminen kunnan toimesta toisi lisäkustannuksia talviaurakseen. Vuonna 2025 kunnan kunnossapitovastuun piirissä olevien liikenneväylien varressa on 165 kiinteistöä, joilla on yli 75-vuotias vakituinen asukas, eikä yhtään alle 75-vuotiasta asukasta. Vammaiskorttitoimiston seurantaraportin mukaan Lapinlahden kunnan asukkailla on tällä hetkellä 71 EU:n vammaiskorttia, joista 57 kortissa on A-merkintä, joka tarkoittaa avustajan tarvetta. Vammaiskorttitoimisto huomautti, että luvut eivät ole välttämättä täysin tarkkoja, koska mukana voi olla saman henkilön usempi kortti, jos esim. kadonneen kortin tilalle on haettu uutta. Raportista ei käy ilmi henkilöiden osoitteet, mutta voitanee olettaa, että kaikki eivät välttämättä asu Lapinlahden kunnan kunnossapitovastuulla olevien väylien varsilla, eivätkä kaikki ole yksinasuvia.

Kustannuksia on vaikea tarkasti arvioida, joten pilottivuosi liittymien aurauksesta auttaisi hahmottamaan todelliset kustannukset. Liittymien puhdistuksen hintahaarukka on n. 10 000 – 32 000 € (Alv 0 %) kunnossapitokaudessa. Kustannusten arvioinnissa on käytetty aurattavien liittymien lukumääränä asukkaiden ikäkriteerit täyttävien kiinteistöjen lukumäärää ja 2 /3 A-merkinnällisen EU:n vammaiskortin haltijoiden lukumäärää.

Liittymiä	Työaika lisäys arvio	Lähdöt / kausi (viim. 3 kautta)	Lisäaika yhteensä / kausi	Keskim. €/h	Kustannus-haarukka
200 kpl	1 min – 2 min	40 kpl – 64 kpl	133 h – 427 h	78,57 €/h	**10 000 € – 32 000 €**

Tonttiliittymien puhdistus on mahdollista rahoittaa vuoden 2025 alkutalven osalta Liikenneväylät- ja yleiset alueet käyttötaloudesta jättämällä joitain ei-kiireellisiä kunnossapitotoimenpiteitä tekemättä. Suurin osa kunnossapitokauden kustannuksista painottuu yleensä alkuvuoteen, eli tässä tapauksessa tulevalle talousarviokaudelle 2026. Jatkossa tonttiliittymien auraus tulee huomioida talousarviota laadittaessa.

Aurattavien liittymien määritteleminen asukkaiden iän perusteella onnistuu kunnan järjestelmän kautta. EU:n vammaiskortin hakijoiden tulisi tehdä kunnalle pyyntö tonttiliittymän aurauksesta, koska kunta ei saa tätä tietoa mistään automaattisesti. Kunnalla on käytössään kunnossapidon GPS pohjainen seurantajärjestelmä, johon pystytään merkitsemään aurattavat liittymät siten, että auraaja näkee reaaliaikaisesti kartalla, kun puhdistettavaksi merkitty liittymä tulee kohdalle. Tonttiliittymien auraus onnistuisi tällöin normaalin aurauskierroksen yhteydessä.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää, että tonttiliittymien puhdistamista Lapinlahden kunnan toimesta kokeillaan talvikunnossapitokautena 2025-2026.

Tonttiliittymien puhdistamiseen ovat oikeutettuja:

- kiinteistöt, joilla asuu EU:n vammaiskortin haltija, eikä yhtään henkilöä, jolla korttia ei ole
- tai kiinteistöt joilla asuu vakituisesti yli 75-vuotias henkilö, eikä kiinteistöllä asu vakituisesti yhtään alle 75 -vuotiasta henkilöä.

Koekauden kokemusten ja toteutuneiden kustannusten perusteella arvioidaan käytännön jatkaminen tuleville vuosille.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti, että tonttiliittymien puhdistamista Lapinlahden kunnan toimesta kokeillaan asemakaava-alueella talvikunnossapitokautena 2025-2026.

Tonttiliittymien puhdistamiseen ovat oikeutettuja:

- kiinteistöt, joilla asuu EU:n vammaiskortin haltija, eikä yhtään henkilöä, jolla korttia ei ole
- tai kiinteistöt joilla asuu vakituisesti yli 75-vuotias henkilö, eikä kiinteistöllä asu vakituisesti yhtään alle 75 -vuotiasta henkilöä.

Koekauden kokemusten ja toteutuneiden kustannusten perusteella arvioidaan käytännön jatkaminen tuleville vuosille.

Tekninen lautakunta 28.10.2026 § 85

59/10.03.02.03/2025

Valmistelija

kuntatekniikkapäällikkö Miikka Hietanen, 040 488 3711, miikka.hietanen@lapinlahti.fi

Kunnossapitokaudella 2025-2026 otettiin käyttöön tonttiliittymien puhdistus kunnan kunnossapidossa olevien katujen varsilla oleville kiintiestöille,

- joilla asuu EU:n vammaiskortin haltija, eikä yhtään henkilöä, jolla korttia ei ole
- tai joilla asuu vakituisesti yli 75-vuotias henkilö, eikä kiinteistöllä asu vakituisesti yhtään alle 75 -vuotiasta henkilöä

Kausi oli huomattavan vähäluminen ja aurauslähtöjä oli vähän. Kauden aikana ei saatu kustannusvaikutuksista riittävän laajaa kuvaa. Saatu palaute oli pääosin positiivista ja liittymien osoittaminen kunnossapitäjälle sähköisen kunnossapitojärjestelmän kautta toimi odotetusti. Jotta aurasvallien puhdistuksen kustannusvaikutuksia voidaan paremmin arvioida, tulee kokeilua jatkaa kaudelle 2026-2027.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää jatkaa kokeilua tonttiliittymien puhdistuksesta kaudelle 2026-2027.

Tonttiliittymien puhdistamiseen ovat oikeutettuja:

- kiinteistöt, joilla asuu EU:n vammaiskortin haltija, eikä yhtään henkilöä, jolla korttia ei ole
- tai kiinteistöt joilla asuu vakituisesti yli 75-vuotias henkilö, eikä kiinteistöllä asu vakituisesti yhtään alle 75 -vuotiasta henkilöä.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti jatkaa kokeilua tonttiliittymien puhdistuksesta kaudelle 2026-2027.

Tonttiliittymien puhdistamiseen ovat oikeutettuja:

- kiinteistöt, joilla asuu EU:n vammaiskortin haltija, eikä yhtään henkilöä, jolla korttia ei ole
- tai kiinteistöt joilla asuu vakituisesti yli 75-vuotias henkilö, eikä kiinteistöllä asu vakituisesti yhtään alle 75 -vuotiasta henkilöä.